

1. Inleiding •

Voorgeschiedenis Mondiaal Alternatief

In 1974 is de stichting Mondiaal Alternatief opgericht. In de jaren voor en na 1974 leidde de stichting een zeer grote Europese publieke actie inzake de bescherming van trekvogels: “Red de trekvogels, red onze kinderen”. De actie was gericht tegen grootschalige vangst en consumptie van trekvogels in Zuid-Europa: het overwinteringsgebied van deze vogels. Binnen de actie werd gewezen op het verband tussen deze grootschalige vangst van insectenetende trekvogels en het toenemend gebruik van insecticiden in West-Europa. Tijdens de actie heeft de stichting Mondiaal Alternatief miljoenen handtekeningen van Europeanen verzameld en die aan het Europees Parlement aangeboden. De actie was een groot publiek succes en heeft uiteindelijk in 1979 geleid tot de aanname van de Europese Vogelrichtlijn. Deze richtlijn verplichtten de Europese staten (m.n. die in het Middellandse Zeegebied) tot het beschermen van trekvogels door onder meer de instelling van een vangstverbod op sommige trekvogels. De richtlijn zelf bleek een steun in de rug voor de totstandkoming van trekvogel-reservaten en -rustgebieden overal in Europa. Later heeft dit onder meer geleid tot de totstandkoming van de EU Habitat richtlijn. .

In een slotpark te Desio nabij Milaan, Italië, werd ter nagedachtenis aan deze actie van de oprichter van de stichting, Ernst Bartels, in 1976 een bronzen plaquette onthuld. Deze plaquette staat naast het trekvogelmonument: voorstellende een levensgroot kind dat trekvogels vrijlaat, opgesteld. Als onderdeel van de actie in 1974 konden de kinderen in Nederland stickers verkopen. Van deze opbrengst werden kinderen in Italië in de gelegenheid gesteld gevangen trekvogels op te kopen en weer vrij te laten.

2. Het doel van de stichting Mondiaal Alternatief

In artikelen en ecoscripten van professor dr. Ir. G.A. de Weille (Naar een nieuwe internationale ecologische orde) alsmede van Ernst Bartels en Fanny Rosenzweig (Kringloophuishouding) staat het doel van de stichting Mondiaal Alternatief uitvoerig omschreven. Hieronder een korte samenvatting.

- Missie/doel De biosfeer evolueert en functioneert als een geheel. Daarom is het nodig de biosfeer als 1 geheel te zien en conform te behandelen/te benaderen. Mondiaal Alternatief probeert alternatieven aan te dragen die deze mondiale fundamentele aanpak uitdragen. Met als doel de algehele bewustwording te vergroten en het internationale begrip te voeden voor deze mondiale fundamentele benaderingswijze van de biosfeer.

- Beschrijving van de beoogde doelgroep/thema/regio

Mondiaal Alternatief ondersteunt en entameert op allerlei manieren die organisaties en projecten die deels of in het geheel de missie van MA ondersteunen/uitdragen. Dit doet de stichting non-profit - qua prioriteit – op 1/2: internationaal en lokaal en 3: nationaal niveau.

3. Uitgangspunten en kernbeginselen

Mondiaal Alternatief hanteert de DUR-formule als kernbeginsel. Deze letters staan voor:

DOEL: Universeel welzijn voor plant, dier en mens

UITGANGSPUNT: Individuele aanvaarding van de volstrekte verantwoordelijkheid voor de instandhouding van de biosfeer en het leven (als verschijnsel)

RICHTING: Kringloophuishouding (Nieuwe Internationale Ecologische Orde) mondiale fundamentele benaderingswijze van de biosfeer. Vrijwel ieder probleem heeft een internationale dimensie. Door te zoeken naar alternatieven van zo'n probleem die economisch haalbaar, ecologisch verantwoord en sociaal aanvaardbaar zijn op internationaal niveau houd je de biosfeer intact.

4. Werkzaamheden van de stichting Mondiaal Alternatief
- Strategie en realisatie van het doel MA is onafhankelijk en niet direct verbonden aan enige politieke dan wel religieuze organisatie.
- Enig winstoogmerk bij het bereiken van genoemde doelen is uitdrukkelijk afwezig. Duurzaamheid, welzijn mens, dier en plant alsmede de kringloophuishouding staan voorop bij al haar activiteiten. (Winstoogmerk bij productiemethoden zonder ecologische uitgangspunten vormt veelal de drijfveer van al het menselijk handelen dat de biosfeer juist aantast. Mondiaal Alternatief geeft binnen dit spanningsveld bij voorkeur alternatieven aan.)
- Projecten stichting Mondiaal Alternatief Projecten van de stichting hebben veelal een internationaal karakter en zijn lokaal inpasbaar.

5. Voorbeelden zijn:
- Europese actie die geleid heeft tot de totstandkoming van de Vogelrichtlijn: de eerste Europese internationale milieuriichtlijn met de verplichting van staten die te handhaven (met sancties); inmiddels is deze richtlijn vervangen door de Habitatrichtlijn en is nog altijd zeer belangrijk voor de Europese milieubescherming als geheel.

Tijdsperiode 1972 tot heden. Family Cooker project: Promotie van een brandstof besparend kooktoestel speciaal ontworpen voor de arme landen in de wereld. Er rust geen octrooi op en wordt heden ten dage in zeer veel landen geproduceerd en gebruikt. In de eigen ecoscripten reeks wordt in ecoscript 11 beschreven hoe men met eenvoudige middelen zo'n kooktoestel zelf kan maken. Digitaal worden op aanvraag de bouwtekeningen verstrekt.

Tijdsperiode 1982 tot heden. Het Chemical Time Bombs project: Internationaal aandacht vragen voor lange termijn milieuproblemen op het gebied van chemische stoffen. Inmiddels overgedragen aan het IIASA te Oostenrijk. Is nog steeds actueel.

Tijdsperiode 1982 – 1992 Het Chroma-project: In het kader van de ecologische landbouw mede ontwikkelen van een betrouwbaar meetinstrument ter beoordeling van de integrale gezondheid van de bodem. Het meetinstrument wordt inmiddels gehanteerd en toegepast door diverse adviesorganisaties werkzaam ten behoeve van de (ecologische) landbouw. Is nog steeds actueel.

Tijdsperiode 1988 – 2005 Het Camelsnose project: Vanaf het eerste begin van internet is de stichting MA actief met dit communicatiemedium geweest. Eerst binnen een wereldwijd omvattend milieunetwerk, als Bulletin Board System (BBS) en later als de huidige website: www.mondiaalalternatief.nl

Het internationale pesticiden actie netwerk (PAN) Vanaf 1984 tot op heden heeft de stichting digitaal bijgedragen aan dit internationale netwerk.

Tijdsperiode: 1984 tot heden Het uitbrengen van een eigen ecoscriptenreeks. Dit is een reeks van oorspronkelijke publicaties, herdrukken en vertalingen op ecologisch gebied. Ecoscripen stellen zich ten doel de ecologische bewustwording van de mensheid te bevorderen. Een nieuwe publicatie genaamd BREIN is in 2023 in voorbereiding genomen.

Tijdsperiode: 1972 tot heden. • Richtlijnen voor vinden en beoordelen van projecten Het vinden en beoordelen van projecten is voorbehouden aan de bestuursleden van de stichting. De besluitvorming binnen het bestuur is vastgelegd in de statuten van de stichting. Via de eigen website kunnen van buitenaf projecten worden aangedragen.

- Overzicht van toekomstige projecten Toekomstige projecten zijn: Uitbouw van het FC-project Uitbouw van het Camelsnose project, w.o. verdere digitalisering van de

ecoscriptenreeks (ongeveer 60 titels) en uitbreiding van de website:
www.mondiaalalternatief.nl

Tijdsperiode 2024 tot heden * Het Brein project is aangevangen. Binnen dit project wordt gezamenlijk gewerkt aan een publicatie over de historische achtergronden van de filosofie die schuilgaat achter de DUR-formule van de stichting.

6. Organisatie-structuur • Op bestuurlijk niveau: namen van de bestuurders, beschrijving van de taakverdeling en bestuurdersverhoudingen binnen het bestuur
Mr. A Hoeksma, voorzitter
Drs R. Gerrits, secretaris (PAN, FC-project, Camelsnose project en het beheer van de ecoscriptenreeks)
Mevr. I. Schade, penningmeester
• Op uitvoerend niveau: beschrijving van het takenpakket. De bestuursleden zijn tevens de uitvoerders van het beleid van de stichting.
7. Financiering en schenkingsbudget
• Beleid voor vermogensopbouw en plan voor financiële duurzaamheid van de organisatie
Door de diverse activiteiten uit het verleden van de stichting zijn er financiële reserves opgebouwd.
8. Bestedingsbeleid De reserves worden aangewend om de stichting te laten voortbestaan via het betalen van de contributie voor het lidmaatschap van het Europese Milieubureau. Alsmede de kosten samenhangend met het in standhouden van de eigen onafhankelijke website bij een onafhankelijke provider.
• Kostenstructuur van de instelling Alle bestuursleden voeren onbezoldigd hun activiteiten uit. Projecten buiten de bestuursleden om, worden pas uitgevoerd, wanneer de financiering daarvan rond is. Belangrijkste kostenposten van de laatste jaren zijn: ° website-kosten ° contributie lidmaatschap EEB
9. Vermogensbeheer
• De wijze waarop de stichting haar vermogen kan aanwenden, is vastgelegd in haar statuten. Daarbij is bepaald dat lopende projecten (mits positief getoetst aan doel en uitgangspunten van de stichting) uit dit vermogen gefinancierd kunnen worden. Voortgang van deze projecten worden regelmatig besproken op de bestuursvergaderingen. Het besluit om eventueel met nieuwe projecten te beginnen, wordt in de regel op basis van een unanieme bestuursbeslissing genomen.
• Balans en samenhang tussen schenkingsstrategie en vermogensopbouw De stichting is voor haar voortbestaan op lange termijn afhankelijk van het vinden van de geschikte projecten. Voor het vinden van dit soort projecten zijn de individuele bestuursleden verantwoordelijk. Betalende leden structuur is inmiddels veranderd in een sympathisanten structuur, waarbij de communicatie volledig via de website tot stand wordt gebracht. Huidig (2025) aantal sympathisanten bedraagt ongeveer 250.
• Vermogensbeheer De financiële reserves van de stichting alsmede haar lopende rekening is ondergebracht bij de ING-bank.
• Beschrijving beheer financiële reserves en toegepast beleid. Is er een beleggingsstatuut? Er is geen beleggingsstatuut van kracht. Maar dat gedeelte van de financiële reserves dat als belegging kan worden aangemerkt, is bij de Triodosbank ondergebracht.
10. Bijlagen • Statuten • Jaarrekening • Uittreksel Kamer van Koophandel • Huishoudelijk reglement van het bestuur